

PÁLYAMŰ
a Könyvtárostanárok Egyesületének 2021-es pályázatára

A pályázati kiírás elérhető: _____

Ez az adatlap többféle pályamű benyújtását segíti. Az Ön munkájára nem releváns részeket törölni kell belőle. Az első blokkot (Az A-B) előtti részt) minden pályaműhöz ki kell tölteni.

Amit tartalmaz az első blokk után:

A-B) FOGLALKOZÁSTERV/PROJEKTTERV

A) A FOGLALKOZÁS MENETE

B) A PROJEKT VÁZLATA

C) SZEMLÉLTERŐ ESZKÖZ / SEGÉDLET / OKTATÓANYAG

D) KARANTÉN NAPLÓ, vagy más műfaj

A további pályaművekhez nincsenek további kötelező mezők. A műfajnak megfelelően mutassa azt be itt az adatok után.

A pályamű címe	A DIVAT LÁBNYOMA
A pályázó neve	Schriffert-Tóth Eszter
munkahelyének neve	Gyulai Erkel Ferenc Gimnázium és Kollégium
munkahelyének címe	5700 Gyula, Bodoky u. 10.
munkaköre	könyvtárostanárr
e-mail címe	schrifferttothe@gmail.com , egk@erkel.hu
telefonszáma	06-66-463-118, 06-20-980-20-27
Tagja a KTE-nek?	<u>igen</u> / nem
Mivel pályázik?	szemléltető eszköz / tanulói segédlet / <u>foglalkozásterv</u> / projektterv / önálló feladat / tematikus terv / munkaterv / karantén napló / egyéb
Készítés dátuma	

ABSZTRAKT

A pályamű, módszertani ötlet, jó gyakorlat lényegretörő bemutatása, összefoglalása. Derüljön ki a cél, szemlélet, módszerek, feladatok sajátos jellemzői! (max. 1 500 karakter)

A Gyulai Erkel Ferenc Gimnázium és Kollégium Ökoiskolaként kiemelt figyelmet fordít a különböző környezetvédelmi, fenntarthatósági projektek megszervezésére és végrehajtására, az Oktatási Hivatal bázisintézményi programjában is megjelenő jó gyakorlatokkal rendelkezik. Ezek a foglalkozások az idei évben a Fenntarthatósági Témahét során többek között a divat világát is érintik. Ehhez kapcsolódva a gimnázium könyvtárában 11. évfolyamos tanulók számára olyan könyvtárhasználati és információkereső foglalkozásterv készült, amelyet az online térben is meg lehet valósítani, tekintettel arra, hogy november óta digitális oktatásban tanulnak a diákok. A foglalkozás során nem csupán a környezetvédelem vagy a gyermekmunka témájában merülhetnek el a diákok, de a hatékony információkeresés, az online adatbázishasználat és a könyvtári alkalmazások használatáról is tanulhatnak.

AZ ISKOLA BEMUTATÁSA

tanulók száma	406 fő
évfolyamok	4 évfolyam

pedagógusok száma	47 fő
Az iskola a pályázat szempontjából fontos jellemzői (max. 1 000 karakter)	
<p>Környezeti nevelési hagyományok:-helyi tantervünk szerint a földrajz, a biológia, a kémia, a fizika, az életvitel és gyakorlat, a testnevelés, az osztályfőnöki tanórákon foglalkozunk környezetünk állapotának elemzésével, a fenntarthatóság lehetőségeivel, saját magunk megvalósítható tevékenységeivel; -emelt óraszámú képzések biológiából, kémiából, fizikából beépítették tanmeneteikbe a környezeti nevelésünk megfelelő részeit,-téma napokat tartunk az egészség megőrzéséről, partnerszervezetek előadójának bevonásával;-folyamatosan átalakítjuk az iskola környezetét tanulók, pedagógusok, szülők bevonásával, hogy minél természetesebb körülmények várjanak bennünket. Szakkörök, tehetséggondozó foglalkozások, versenyfelkészítések, versenyen való részvétel mind lehetőséget ad a környezeti nevelés hatékonyságának növelésére.</p>	

AZ ISKOLAI KÖNYVTÁR BEMUTATÁSA	
alapterület	166 m²
állomány nagysága	18169 dokumentum + tankönyvtári állomány
könyvtáros státuszok száma	1 fő könyvtárostanár
Az iskolai könyvtár a pályázat szempontjából fontos jellemzői (max. 1 500 karakter)	
<p>Az iskolai könyvtár tágas, világos, két egymásba nyíló helyiségből áll az intézmény földszintjén. Olvasótermi része 40 fő befogadására képes, bútorzata igényes, biztosítja a teljes könyvtári állomány méltó elhelyezését. Bár a helyiség felhasználói számítógépekkel nem rendelkezik, de a gimnázium jól felszerelt tabletállományával könnyen szervezhető könyvtári foglalkozás. A szépirodalmi állomány frissítése folyamatos, de a szakirodalom – a pénzügyi források korlátozottsága miatt – gyakran elavult, nehezen használható dokumentumokat tartalmaz. A pályázat során a digitális oktatás elkerülhetetlensége mellett a releváns és naprakész információszerezés fontossága indokolta az internetes keresések nagy számát.</p>	

A PÁLYÁZÓ KÖNYVTÁROS BEMUTATKOZÁSA	
iskolai könyvtárosként töltött évek	2
ebből ebben az iskolában	2
A könyvtáros szakmai bemutatkozása (max. 1 500 karakter) E/3 személyű megfogalmazás	
<p>Az iskolai könyvtárban dolgozó könyvtárostanár 2018 szeptemberében kezdte meg munkáját az</p>	

intézményben, ezt megelőzően tizenhét évet töltött a város könyvtárában. Gyakorlati tapasztalatokkal rendelkezik mind a tájékoztatás, mind a kölcsönzés, a számítógépes adatfeldolgozás terén. A városi könyvtárban szerzett tapasztalatokat felhasználva rendszeresen tart könyvtárhasználati órákat, lehetőség szerint kapcsolódik a szaktantárgyi oktatáshoz. A 2019/2020-as tanévben a Candide-dal a világ körül című projektötlettel Könyvtári különdíjat nyert a Digitális Témahétben. Diákjai minden évben részt vesznek a Bod Péter Könyvtárhasználati Verseny megyei fordulóján. A közgyűteményi továbbképzéseken szerzett biblioterápiás ismereteit könyvklub formájában hasznosítja.

Miért tartja fontosnak az iskolai könyvtári szolgáltatásokat?

(max. 1 000 karakter)

Az iskolai könyvtári szolgáltatások alapvető fontosságúak az oktatás és a nevelés terén egyaránt. Amellett, hogy biztosítják az információkhoz való szabad és ingyenes hozzáférést, segítséget nyújtanak a tanulás támogatásában, továbbá az életkornak megfelelő, a kikapcsolódást segítő olvasmányok elérésében. Az iskolában tanuló diákok tankönyvek, tanulást segítő kiadványok, szórakoztató dokumentumokhoz való hozzáféréssel elősegíthető a hátrányos helyzetű tanulók körülményeinek javítása. A könyvtár közösségi térként funkcionálva magasabb szintre emeli az intézmény kohézióját, teret biztosít önszerveződő csoportoknak és kötetlen találkozásoknak egyaránt.

Miért tartja fontosnak a könyvtárhasználat tanítását?

(max. 1 000 karakter)

A középfokú oktatásban tanuló diákok, így az Erkel Gimnázium diákjai is alapvetően a felsőoktatásba készülnek. A könyvtárhasználati ismeretek elsajátításával az önálló tanulás fejleszhető, amellett, hogy felkészít a szellemi munka technikáira, az etikus információhasználatra és a kritikus gondolkodásra.

Az elmúlt évben a koronavírus-járvány szinte teljes mértékben az internetre és az online térben terelte az embereket, ezért kiemelten fontos, hogy az információk közül a diák képes legyen kiválasztani a nekik fontos, hasznos és releváns, számára legfontosabb anyagokat.

A-B) FOGLALKOZÁSTERV/PROJEKTTERV

A FOGLALKOZÁS/PROJEKT BEMUTATÁSA	
évfolyam	11. évfolyam
tanulói létszám	119 fő (4 osztály: 26, 29, 33, 31 fő)
befogadó tárgy vagy szervezeti keret	osztályfőnöki óra

foglalkozásvezető(k) foglalkozása	könyvtárostánár
helyszín	<u>iskolai könyvtár</u> , más könyvtár, tanterem, gépterem, <u>online tér ...?</u> ¹
időkeret/időtartam	45 perc
Miért ezt a témát/megközelítést választotta? (max. 1 000 karakter)	
<p>A fenntarthatóság és környezetvédelem kiemelt területe a diákok tudatos felnőtté válásának, ezért az intézmény fokozott figyelemmel fordul a hasonló témájú események felé, pedagógiai programjában a környezeti nevelési alapelvei között fogalmazza meg a fenntartható fejlődést, az emberi jogokat, az ökológiai lábnyomot. A Fenntarthatósági Témahéthez kapcsolódva a könyvtárhasználati / információkereső foglalkozás által a tantárgyi projektekhez szükséges háttérismeretek megszerzése kötetlenebb formában segíti a szaktárgyi feladatok megoldását.</p>	
Miért ezt a feldolgozási módot választotta? (max. 1 000 karakter)	
<p>A középfokú oktatásban a diákok gyakran leterheltek, rengeteg helyen kell megfelelni. A könyvtárnak nem lehet feladata ezeknek a terheknek a növelése, olyan foglalkozásokat kell lehetőség szerint létrehozni, melyet a diákok nem kötelező feladatként, sokkal inkább játékos kihívásként fognak fel.</p> <p>A járvány – jelenleg úgy tűnik – felülírta a személyes kapcsolatokat. Ez a feldolgozási mód otthonról elérhető, visszakereshető, a későbbiekben is felhasználható.</p>	
Miért ezeket a digitális forrásokat, eszközöket, alkalmazásokat választotta?	
<i>Digitális eszköz forrás típusa/megnevezése, ha konkrét</i>	<i>Indoklás néhány szóban</i>
Thinglink	Olyan felület, melyen több kérdés elhelyezhető. Az online oktatásnál gyakran felmerülő probléma, hogy túl sokféle felületet használnak a pedagógusok, ezért ez a foglalkozásterv egy fő felületre korlátozódik.
learningapps.org	A tankocka feladatai könnyedek, változatosak elősegítik a megértést. A diákok ismerik, nem

¹ Csak a megfelelőt hagyja a cellában!

	ütközik nehézségbe a használata.
youtube.com	a legnépszerűbb videomegosztó, ahol rengeteg hasznos, figyelemfelkeltő video található.

²Előzetes tudás A foglalkozás megvalósításához milyen előzetes ismeretek, képességek szükségesek? (felsorolásként, de konkrétan)	Célok Milyen tanulási eredményt várok el? Milyen változás, tanulás történjen a diákoknál? (felsorolásként, de konkrétan)
Információs műveltségükben	
<ul style="list-style-type: none"> - alapfokú internetes keresés - médiahasználat 	<ul style="list-style-type: none"> - keresések tudatossága - tudatos médiafogyasztás, forráshasználat
Egyéb területen (pl.: szaktárgyi, ha szakórától van szó)	
	<ul style="list-style-type: none"> - az alapvető gyermekjogok ismerete
<ul style="list-style-type: none"> - szövegértési kompetenciák 	<ul style="list-style-type: none"> - értő olvasás fejlesztése
<ul style="list-style-type: none"> - környezetismeret 	<ul style="list-style-type: none"> - környezetszennyezés, környezettudatosság fogalmainak elmélyítése

Kiemelten fejlesztendő tanulói kompetenciák ld. NAT, EMMI kerettantervek (felsorolásként a tantervből (közölve melyikből), majd konkretizálva, hogy azon belül célzottan mit fejleszt ez a foglalkozás)
2012-es NAT (Etika) 11-12. évfolyam kerettantervében szereplő ökoetikai ismeretek bevezetőjeként értelmezhető foglalkozás. Fejlesztendő kompetenciák: kritikus gondolkodás.
Kereszttantervi követelmények - Tantárgyi integráció Milyen a fenti kompetenciákon túli kereszttantervi követelmények fejlesztését célozza meg? Milyen eszközökkel éri el? Mely tantárgyak tartalmi kerülnék integrálásra ezen a foglalkozáson? Miért?

² Ebben a táblázatban a célok és az előzetes ismeretek együttesen jelenítendő meg. Szerkessze úgy, hogy a folyamat láthatóvá váljon. Honnan-hova szeretne eljutni. Természetesen nem feltétlenül kell minden célhoz előzetes ismeret és fordítva, de törekedni érdemes erre a tervezés során.

Kereszttantervi követelmények: környezeti nevelés, a környezeti válság felismerése
Konkrét példán keresztül vezeti a tanulót egy hétköznapi ruhadarabon keresztül az ökológiai lábnyomig. Integrált tantárgy: biológia

Kereszttantervi követelmény: információs és kommunikációs kultúra fejlesztése, az önálló ismeretszerzés fejlesztése
Integrált tantárgy: digitális kultúra

Kereszttantervi követelmény: testi-lelki egészség
Integrált tantárgy: etika

A foglalkozás/projekt megtartásához szükséges eszközök:
internetkapcsolat
tablet, laptop

A foglalkozás/projekt megtartásához szükséges dokumentumok, források:³

Erdősi - Lehman: A környezetváltozás és hatásai. Bp. Mezőgazdasági Kvk. 1984. 299. p.
Gyermekjogok. <https://unicef.hu/gyermekjogok> Utolsó letöltés: 2021. 03. 12.
Környezetvédelmi lexikon. A-K. Bp. Akadémiai K. 2002. 664 p.
Mészáros Ernő: Jégbe zárt történelem: Környezetszennyezés az ókorban. In: História. 1998. 9-10. 58-59. p.
Ökológiai lábnyom. https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%96kol%C3%B3giai_l%C3%A1bnyom
Utolsó letöltés: 2021. 03. 12.
Szesztai Károly: Bolygónk véges türelme: meddig terhelhető a bioszféra? Bp. Akad. K., 1992. 350. p.
A szezonális kollekciók eltűnése lehet a divat jövője? <https://www.glamour.hu/divathirek/a-szezonalis-kollekciok-eltunese-lehet-a-divat-jovoje-a-cel-a-kornyezetszennyezes/gxgpkvs> Utolsó letöltés: 2021. 03. 12.
Sztanyik B. Károly: Az energetikai környezetszennyezés élettani hatásai. <http://epa.oszk.hu/00700/00775/00036/1348-1354.html> Utolsó letöltés: 2021. 03. 12.

³ Itt adja meg a foglalkozás lebonyolításához szükséges források pontosan hivatkozott listáját, vagy ha nem konkrét dokumentumok szükségesek, akkor azok típusát, mennyiségét.

The life cycle of a T-shirt. https://www.youtube.com/watch?v=BiSYoeqb_VY&t=4s Utolsó letöltés: 2021. 03. 12.

UNICEF a gyermekjogokról. <https://www.youtube.com/watch?v=wp8tYVDOFZ8> Utolsó letöltés: 2021. 03. 12.

Víg-Gajinov: A környezetszennyezés miatti felelősség. In. Létünk. 2014. 1. 9-20. p. <https://www.youtube.com/watch?v=wp8tYVDOFZ8> Utolsó letöltés: 2021. 03. 12

Felhasznált irodalmak:⁴

A) A FOGLALKOZÁS MENETE

Az itt következő táblázatban/foglalkozásterv sablonban mutassa be pontosan a foglalkozás menetét. Minden egyes szakasznál írja le pontosan, de röviden a tanulói tevékenységeket az azokhoz szükséges instrukciókat, a legfontosabb tartalmat érintő információkat. Amennyiben tananyagközlés történik azt is foglalja össze röviden.

Az óra tervezése/bemutatása során kérjük, vegye figyelembe az RJR modellt, melynek rövid leírása a pályázati kiírásból letölthető honlapunkról is.⁵

A táblázat tetszőleges számú sorral bővíthető, lehetőség szerint kerülje az enterekkel való egy szintre szerkesztést. Inkább szúrjon be új sort! Így nem lesznek majd értelmezési problémát okozó tördelési hibák.

Amennyiben a foglalkozáshoz feladatlapok, segédletek tartoznak, azok szerkesztett változatát mellékletként helyezze az óravázlat után ebben a fájlban. Az óravázlatban pedig egyértelműen utaljon rájuk. Amennyiben azok nem szövegszerkeszthető dokumentumok, külön fájlként csatolja. De itt sorolja fel azokat.

A FOGLALKOZÁS MENETE	Szervezési mód, módszer, eszköz	Idő (perc)
(Ráhangolódás) ⁶	A feladatok egyetlen thinglink felületen jelennek meg, egymás után kitölthetők. https://www.thinglink.com/scene/1426611998900092929	
Hány pólód van? Melyik a kedvenc pólód? Felíratos? Fotózd le és töltsd fel! Mutasd be néhány szóval, mintha divatbemutatón lennél. (1)	egyéni munka okostelefon	5 p
(Jelentésteremtés) ⁷		
Készítsd el az idővonalat! (2)	https://learningapps.org/display?v=pw58czrij21	3 p

⁴ A könyvtárostanárt ennek a foglalkozásnak a megtervezésében, megtartásában segítő irodalmak, források.

⁵ Bárdossy Ildikó - Dudás Margit - Pethiné Nagy Csilla - Priskinné Rizner Erika: A kritikai gondolkodás fejlesztése. Az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei. Pécsi Tudományegyetem, Pécs - Budapest, 2002., 172-174.

⁶ A ráhangolódás célja: személyes kapcsolat kialakítása a témával, feladatokkal.

⁷ A jelentésteremtés célja: a kompetenciák fejlesztése (ismeretek, képességek, attitűdök).

A FOGLALKOZÁS MENETE	Szervezési mód, módszer, eszköz	Idő (perc)
	egyéni munka	
Nézd meg a linkhez tartozó videót!	https://www.youtube.com/watch?v=BiSYoeqb_VY&t=4s	5 p
A tankocka egyik képén egy kisfiú dolgozik. Mit gondolsz hány éves lehet? Magyarországon dolgozhatna? Nézz utána az UNICEF oldalán a jogainak és válaszolj a tankocka kérdéseire! (3)(4)	egyéni munka, internetes keresés https://unicef.hu/gyermekjogok https://learningapps.org/display?v=p08o2aaaj21	10 p
Egyetlen (gyerekmunkával, vagy felelős gyárban készült) póló élettartama alatt hányféle módon szennyezzük a környezetünket? (5)	https://learningapps.org/display?v=pxqdtg9nt21 egyéni munka	3 p
Ha a környezetszennyezésről szeretnénk több információt megtudni, elsőként az internethez és a könyvtárhoz fordulunk. Hogyan válasszuk ki a megfelelő forrást? (6)	https://learningapps.org/display?v=pgqps01xn21 egyéni munka	6 p
A források elemző vizsgálata segít a releváns infók megválasztásában. (7)	https://learningapps.org/display?v=pig9fffwc21 egyéni munka	6 p
(Reflektálás)⁸		
Számold ki az ökológiai lábnyomod és gyűjts megvalósítható ötleteket a csökkentésére! (8)	glia.hu, https://www.footprintnetwork.org/resources/footprint-calculator/	5 p
	Jelenléti foglalkozás esetén a foglalkozás végén kahoot feladatsorral versenyezhetnek a diákok a megszerzett ismeretekről.	

TAPASZTALATOK, TANÁCSOK

Kérjük, itt ossza meg a megvalósítás tapasztalatait. Hányszor tartotta már meg ezt a foglalkozást? Mikor, mit, miért változtatott rajta? Milyen tanácsokat adna azoknak, akik ezt a foglalkozást szeretnék adaptálni? ...

Ez a foglalkozásterv még nem volt megvalósítva, a Fenntarthatósági Témahéthez kapcsolódik, ami 2021. április 19-23. között kerül megrendezésre. A Témahét során a 11. évfolyamosok osztályfőnöki óra keretében fogják „végigjátszani” a foglalkozást, így a későbbiekben nyílik majd lehetőség arra, hogy a diákok anyagaival együtt meg tudjuk osztani tapasztalatainkat az érdeklődőkkel.

⁸ A reflektálás célja: a tanulók a tanulási folyamat eredményeit önmagukra vonatkoztassák. A reflexiót segítő kérdések megfogalmazása (nem azonos az összegzéssel!).

